

Սյունյաց Երկիր

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐԻ 2019Թ.
№ 5 (495)
www.syuniacyerkir.am

**Հեղափոխությունները
պայթյուն են, ավերիչ
ուժ ունեն, կորուստներ
են...**

Հրանտ Մաթեոսյան

Իմ Ռոբերտ Ամիրխանյանը

Նախախնամության կամոք անցյալ դարի 70-ական թվականներին ծանոթացել եմ մատերո Ռոբերտ Ամիրխանյանի հետ եւ արդեն մի քանի տասնյակ տարի է՝ ընտանիքիս, զավակներիս հետ վայելում ենք նրա շնայլ ընկերությունն ու բարեկամությունը: Այդ տարիներին բազմաթիվ հանդիպումների ընթացքում ինձ համար բացահայտել եմ երաժշտությունից «դուրս», երաժշտությունից «անդին» մեծ արվեստագետից ոչ պակաս մեծամուն անհատին: Այս մասին իմ փոքր շրջապատում անթաքույց հպարտությամբ պատմել ու պատմում եմ մի այնպիսի ոգեւորությամբ, կարծես նրա այդ արժանիքների մեջ ես էլ ինչ-որ ներդրում ունեմ:

Ի վերջո համարձակվում եմ այս մասին մտորումներս, մեր հանդիպումներից հիշողությանս մեջ մնացած առավել հետաքրքիր դրվագները լրագրային մանրապատումների տեսքով ներկայացնել «Սյունյաց Երկիր» թերթի ընթերցողներին:

Գորիսում լինելիս երբեմն հյուրընկալվում էր մեր երկու սենյականոց համեստ բնակարանում: Այդպիսի մի օր՝ օգոստոս ամսին, առավոտյան շատ վաղ արթնացա եւ նրա մահճակալը դատարկ տեսա: Գիտեի, որ վաղ արթնանալու սովորություն ունի: Սովորաբար իջնում էր բակ եւ այնտեղ գտնվող մշտափող արջուրի սառը ջրով լվացվում: Աղբյուրը երեւում էր պատշգամբից: Այնտեղ չէր: Արագ հագնվեցի եւ իջա: Մեր քաղաքում մի այլ սիրած վայր էլ ուներ. գնում էր դեպի Գորիս գյուղին մատչելի քարափը եւ այնտեղից երկար ժամանակ դիտում մուկնիս տեղացիներիս համար երբեք սովորական չդարձող հրաշալի տեսարանը: Չէի սխալվել: Անցել էր ծորապնակին գտնվող բացօթյա սրճարանի տարածք եւ մի տարեց կնոջ հետ կանգնած զրուցում էր: Քիչ ուշացնում էլ ինքն նկատեց եւ անցնելով սրճարանը փողոցից բաժանող ցածր ցանկապատի վրայով՝ շարժվեց դեպի ինձ: Չգիտեմ ինչու, հարցրեցի՝ ի՞նչ էիք զրուցում: Ասաց՝ չէինք զրուցում, կռվում էինք: Ես հարցական նայեցի նրան: Շարունակեց.

- Ես անցել էի սրճարանի տարածք, երբ նա մոտեցավ եւ հայտարարեց, որ ինքն այդ սրճարանի պահակն ու հավաքարարն է, եւ որ ես պետք է «փաստափուսես հավաքեմ»: Ես էլ ասացի, որ սրճարանն արդեն իմն է, գնել եմ: Ինքն էլ զարմացավ, թե ինչու իրեն այդ մասին չէն ասել: Հետո եկար դու եւ խանգարեցիր: Երբ մոտեցանք մեր տանը, ասաց.

- Արի թեզ մի լավ բան ցույց տամ:

Բազմաբնակարան շենքը, որտեղ ես ապրում էի, երկու հարկի բարձրությամբ կամարով բաժանվում էր հավասար մասերի: Նա ինձ տարավ այդ կամարի տակ եւ զխոսվ դեպի վերեւ ցույց տվեց: Առաստաղին մոտ, պատի վրա կարմիր ներկով խոշոր գլխատառերով գրված էր «Երջանկություն եմ ուզում»: Ոչինչ չասացի: Երբ շարժվեցինք, ավելացրեց.

- Միայն սիրահարված մարդը կարող է մնան բան գրել:

Ինչ-որ ձեռով արծազանքելու համար ասացի՝ սենտիմենտալ է: Ասածս հավանաբար նրան դուր չէկավ: Բավականին ժամանակ լռելուց հետո չգիտեմ՝ հարցրե՞ց, թե՞ բարձրաձայն մտածեց.

Սենտիմենտալ լինելն այդքան վա՛տ բան է: Բա առանց սենտիմենտի ինչպե՞ս

Հեղափոխական հանելուկ Քաջարանում. ինչպե՞ս եղավ, որ մեկ տարում 9 մլրդ կամ 18 մլրդ հարկ վճարող ընկերությունը 2018-ին վճարեց 41 մլրդ դրամ

Պետական եկամուտների կոմիտեն հրապարակել է հանրապետության 1000 խոշոր հարկ վճարողների ցուցակը եւ նրանց կողմից 2018 թ. հարկային տարվա ընթացքում վճարած հարկերի չափը:

«Ջանգեղուրի ՊՄԿ» ՓԲ ընկերությունը, ըստ այդ փաստաթղթի, վճարել է 41,047 մլրդ դրամ:

Հրաշալի ցուցանիշ է, բայց...
Նույն ընկերությունը 2017-ին վճարել է 18,670 մլրդ դրամ:

Նույն ընկերությունը 2016-ին վճարել է 9,121 մլրդ դրամ:

Եվ պարզագույն հարց է ծագում այդ թվերը համարելիս՝ ինչպե՞ս եղավ, որ մեկ տարում ընկերությունը վճարեց 41 մլրդ դրամ:

Հարցը տեսականորեն կարող է ունենալ մի քանի պատճառաբանություն:

Օրինակ, հանքաքարի արդյունահանման ծավալների կտրուկ աճ 2018-ին կամ գունավոր մետաղների գների շեշտակի բարձրացում 2018-ին կամ...

Արձանագրեմք սակայն, որ 2018-ին հանքաքարի արդյունահանման ծավալների աճ Քաջարանում չի եղել:

Հանքաքարի արդյունահանման ծավալների աճ այնտեղ եղել է (ե՛ւ օրինական ճանապարհով, ե՛ւ ոչ օրինական ճանապարհով) 2014-ից սկսած:

Այսպես՝ դեռևս 2007-ին եր ԶՊՄԿ-ին տրվել տարեկան մինչև 12,5 մլն տոննա հանքաքարի արդյունահանման իրավունք:

էջ 4

Հանճարեղ պոեթի մեկուկես դարը

2019-ին լրանում է հայոց երկու մեծերի՝ Գրիգոր Թումանյանի եւ Կոմիտասի ծննդյան 150-ամյակը: Մեծ լռեցու հորեյամը փետրվարի 19-ին էր: Իր մեծությամբ, ստեղծագործությունների խորությամբ, գեղարվեստական վիթխարի ընդհանրացումներով՝ եւ բազմաժանրությամբ վաղուց դուրս է եկել իր ապրած ու ստեղծագործած պատմական ժամանակների շրջանակներից: Թումանյանն ավելի, քան մեկ ուրիշը, նվաճել է հայ ժողովրդի ազգային մեծ գրող, «Ամենայն հայոց բանաստեղծ» կոչվելու իրավունքը:

Թումանյանին հայ Պառնասի անդաստանում հստակ է տեղորոշել Եղիշե Չարենցը՝ նրան համարելով մեր նոր քերթության Արատը:

«Կա Մեծարեց, կա Տերյան եւ բազում ուրիշ պոետներ կան, բայց՝ Թումանյանն է անհաս Արարատը մեր նոր քերթության»:

Մի այլ բանաստեղծության մեջ մեծ լռեցուն համեմատում է համաշխարհային պոե-

զիայի մեծերի հետ:

Այս հմուտ, հանճարեղ լռեցին Գրեթեի հետ մի օր՝ հավասար նստել է քեֆի...

«Թումանյանը վարպետ է ամեն կողմով, մեծ գեղարվեստագետ եւ ժողովրդական հոգու իմաստուն եւ վսեմ թարգման: Նա կանգնած է իր հստակ ճանապարհի վրա, որ լի է գեղարվեստական հրաշալիքներով»,- ... Սա էլ նրա ժամանակակցի ու հայ քնարերգության մյուս մեծի՝ Վահան Տերյանի գնահատականն է: Ի դեպ, գեղարվեստական այդ հրաշալիքներն արարել է գրական տարբեր ժանրերով բանաստեղծություն, պոեմ, լեզենդ, բալլադ, քառյակ, հեքիաթ, պատմվածք, հրապարակախոսական հոդված, գրական եւ թարգմանական փոխադրություններ եւ այլն: Նրա «Անուշ» պոեմը Վալերի Բրյուսովը համարել է «հայ կյանքի համրագիտարան»:

Այս ամենով հանդերձ՝ դյուրին չի եղել պոետի ուղին, եղել են նաեւ չարախոսներ, բանաստեղծը թանկ ժամանակ է կորցրել

էջ 8

էջ 2

